

A Régiók Bizottsága véleménye – Hozzájárulás a fenntartható fejlődéshez: a méltányos kereskedelem és a fenntarthatóságot garantáló nem kormányzati kereskedelmi rendszerek szerepe

(2010/C 175/03)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

- megállapítja, hogy a méltányos kereskedelmi (Fair Trade) termékek piacára az utóbbi években gyors fellendülés volt jellemző. Az uniós fogyasztók jelenleg évente mintegy 1,5 milliárd euró értékben vásárolnak méltányos kereskedelmi védjeggyel ellátott termékeket,
- hangsúlyozza, hogy a méltányos kereskedelem és a fenntarthatóságot garantáló más rendszerek egyik feltűnő jellemzője, hogy egy alapvetően önkéntes, dinamikus mechanizmust képeznek, amely a társadalom és a fogyasztók tudatosságának és igényeinek megfelelően fejlődik,
- hangsúlyozza, hogy a helyi és regionális önkormányzatok felelnek a közbeszerzési kiadások jelentős részéért. E fontos szerepükből kiindulva egész Európában be kell őket vonni a fenntartható fejlődéssel és a méltányos kereskedelemmel kapcsolatos intézkedések támogatásába,
- megállapítja, hogy a közhatóságok kiadásai az uniós GDP 16 %-ának felelnek meg, így kulcsfontosságú stratégiai piacot jelentenek. A fenntartható fejlődés és a méltányos kereskedelem közbeszerzéseknél való figyelembevétele lehetővé teszi a helyi és regionális önkormányzatok számára, hogy ne csak szolgáltatásaik közép- és hosszú távú rentabilitásához és hatékonyságához járuljanak hozzá döntő mértékben, hanem a társadalmi igazságossághoz és a fenntartható fejlődéshez is,
- ösztönzi, hogy az RB maga is játsszon szerepet egy megfelelő iránymutatás terjesztésében – egyfelől kapcsolatrendszerére támaszkodva, másfelől azáltal, hogy az Európai Bizottsággal együttműködésben elősegíti az információcserét a helyi és regionális önkormányzatok között. Az önkormányzatok (különösen a hasonló elvárásokat támasztók) pedig létrehozhatnák saját, a méltányos kereskedelmi termékek kezelésének bevált módszereivel foglalkozó hálózataikat.

Előadó:	Kerstin KIESSLER (DE/PES) tanácsos, a brémai szenátus tagja, Bréma Szabad Hanza-város szövetségi képviselője
Referenciaszöveg:	A Bizottság közleménye a Tanácsnak, az Európai Parlamentnek és az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak – Hozzájárulás a fenntartható fejlődéshez: A méltányos kereskedelem és a fenntarthatóságot garantáló nem kormányzati kereskedelmi rendszerek szerepe COM(2009) 215 végleges

I. ÁLTALÁNOS MEGJEGYZÉSEK

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

1. határozottan üdvözli az Európai Bizottság 2009. május 5-i, „Hozzájárulás a fenntartható fejlődéshez: A méltányos kereskedelem és a fenntarthatóságot garantáló nem kormányzati kereskedelmi rendszerek szerepe” című közleményét. A közleményben az Európai Bizottság a méltányos kereskedelem és a fenntarthatóságot garantáló egyéb nem kormányzati (azaz magán) kereskedelmi rendszerek jelenlegi helyzetét mutatja be;

2. megállapítja, hogy a méltányos kereskedelmi (Fair Trade) termékek piacára az utóbbi években gyors fellendülés volt jellemző. Az uniós fogyasztók jelenleg évente mintegy 1,5 milliárd euró – a témában előterjesztett első európai bizottsági közlemény évében (1999) mérténél hetvenszer nagyobb – értékben vásárolnak méltányos kereskedelmi védjeggyel ellátott termékeket;

3. elengedhetetlennek tartja a méltányos kereskedelem fogalmának egyértelmű meghatározását annak elkerülése érdekében, hogy a jó szándékú fogyasztók számtalan olyan védjeggyel és tanúsítvánnyal találják szemben magukat, amelyek mindegyike azt állítja, hogy méltányos, etikai szempontból kifogásolhatatlan, alternatív körülmények között előállított termékeket képvisel. A 2009. május 5-i európai bizottsági közlemény utal a méltányos kereskedelemnek a méltányos kereskedelmi mozgalom által meghatározott kritériumaira, amelyeket a méltányos kereskedelemről és fejlesztéséről szóló, 2006. június 6-i európai parlamenti állásfoglalás is megerősít. A „méltányos kereskedelem” kifejezést az ISEAL-tagsággal rendelkező nemzetközi szabványügyi és megfelelőségértékelő szervezetek által felállított szabványoknak és a méltányos kereskedelmi szervezetek által alkalmazottnak megfelelően használja;

4. érdeklődéssel veszi tudomásul, hogy a Fair Trade védjegyet az Egyesült Királyságban 2008-ban a fogyasztók több mint 70 %-a ismerte (szemben a 2000-es 12 %-kal), Franciaországban pedig 2005-ben 74 %-a (szemben a 2000-es 9 %-kal). Egy 2009-ben 407 márka és közhasznú szervezet körében végzett felmérés alapján a „méltányos kereskedelmi védjegy” Németországban az első helyet szerezte meg a fenntartható márkák sorában;

5. örömmel veszi, hogy 2007 végére a méltányos kereskedelmi védjeggyel ellátott áruk forgalma világszinten meghaladta a 2,3 milliárd eurót (ám továbbra is jelentősen elmarad a bioélelmiszerforgalom mögött, és a kereskedelem összértékének még mindig kevesebb mint 1 %-át teszi ki). Európa a méltányos kereskedelem fellegetvárának számít, mivel világszinten az értékesítések 60–70 %-át tudhatja magáénak. Számottevő különbségek mutatkoznak azonban a leggyorsabban növekvő piac – Svédország – és az új tagállamok között, ahol ez a koncepció még kevésbé ismert.

II. POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

A méltányos kereskedelem jellemzői

6. hangsúlyozza, hogy a méltányos kereskedelem és a fenntarthatóságot garantáló más rendszerek egyik feltűnő jellemzője, hogy egy alapvetően önkéntes, dinamikus mechanizmust képeznek, amely a társadalom és a fogyasztók tudatosságának és igényeinek megfelelően fejlődik;

7. megerősíti az Európai Bizottság nézetét, mely szerint a fenntarthatóságot garantáló magánkereskedelmi rendszerekre vonatkozó rangsorolási vagy szabályozási kritériumok meghatározása nem szolgálná a fenntartható fejlődés céljait. Inkább csak fékezne az ezen a területen megfigyelhető magánkezdeményezések dinamikáját, és újtát állná a méltányos kereskedelem továbbfejlődésének;

8. arra szólít fel, hogy a méltányos kereskedelmi védjegyek a nagyközönség számára teljességgel átláthatóan garantálják azt, hogy a termelési lánc minden szakasza megfelel bizonyos nyomon követhető kritériumoknak;

9. megállapítja, hogy a fenntartható fejlődést támogatni lehet olyan rendszerekkel, amelyek összekötik egymással a környezeti, társadalmi és gazdasági tényezőket. A piac zökkenőmentes működése szempontjából fontos, hogy a fogyasztók és a termelők megbízható információkkal rendelkezzenek a rendszerekről. Hasznosak az olyan független címkék és tanúsítványok, melyekben a fogyasztók megbízhatnak, és amelyeket független testületek ellenőriznek;

Közbeszerzés

10. határozottan üdvözli a 2004. évi uniós közbeszerzési irányelveket, melyek számos tagállami közbeszerzési törvény alapját képezik, és a közbeszerzésnél lehetővé teszik a szociális és környezetvédelmi kritériumok figyelembevételét;

11. megállapítja, hogy a közhatóságok kiadásai az uniós GDP 16 %-ának felelnek meg, így kulcsfontosságú stratégiai piacot jelentenek. A fenntartható fejlődés és a méltányos kereskedelem közbeszerzéseknél való figyelembevétele lehetővé teszi a helyi és regionális önkormányzatok számára, hogy ne csak szolgáltatásaik közép- és hosszú távú rentabilitásához és hatékonyságához járuljanak hozzá döntő mértékben, hanem a társadalmi igazságosságához és a fenntartható fejlődéshez is;

12. kiemeli, hogy a méltányos kereskedelemről származó termékek a fogyasztónak és a közbeszerzésnek is megfelelő lehetőséget kínálnak arra, hogy vásárlóerejével elősegítse a kereskedelem- és fejlesztéspolitikai célok közötti koherenciát;

13. hangsúlyozza, hogy a helyi és regionális önkormányzatok felelnek a közbeszerzési kiadások jelentős részéért. E fontos szerepükből kiindulva egész Európában be kell őket vonni a fenntartható fejlődéssel és a méltányos kereskedelemmel kapcsolatos intézkedések támogatásába. Az önkormányzatoknak a méltányos kereskedelem gazdasági, műszaki és jogi szempontjai mellett annak politikai szempontjait is figyelembe kell venniük;

14. korábban megállapította, hogy már a hatályos közbeszerzési előírások is meglehetősen bonyolultak, és sok önkormányzatnak komoly gondjai vannak megfelelő végrehajtásukkal. Ezért arra kéri az Európai Bizottságot, hogy a jövőben a szociális közbeszerzést illetően világos és részletes irányvonalakat határozzon meg, melyeket a helyi és regionális önkormányzatok figyelembe vehetnek a méltányos kereskedelmi termékekre irányuló közbeszerzések során;

15. érdeklődéssel vette tudomásul, hogy az ajánlatkérőknek a fenntarthatóbb közbeszerzés megvalósításában nyújtandó támogatásként az Európai Bizottság nemrégiben közleményt fogadott el a környezetvédelmi szemléletű közbeszerzésről (amely kiegészíti az Európai Bizottság zöld közbeszerzési útmutatóját), és jelenleg egy párhuzamos útmutató közzétételén dolgozik a szociális tárgyú közbeszerzésekről. Ezek a dokumentumok együtt átfogó útmutatást nyújtanak a fenntartható (ökoszociális) közbeszerzésre vonatkozóan;

16. üdvözli a második útmutató beharangozását, és a szóban forgó területen megfigyelhető gyors fejlődésre való tekintettel arra kéri az Európai Bizottságot, hogy mielőbb tegye közzé ezt a dokumentumot;

17. ösztönzi, hogy az RB maga is játsszon szerepet egy megfelelő iránymutatás terjesztésében – egyfelől kapcsolatrendszerére támaszkodva, másfelől azért, hogy az Európai Bizottsággal együttműködésben elősegíti az információcserét a helyi és regionális önkormányzatok között. Az önkormányzatok (különösen a hasonló elvárásokat támogatók) pedig létrehozhatnák saját, a méltányos kereskedelmi termékek kezelésének bevált módszereivel foglalkozó hálózataikat;

18. megfontolandónak tartja, hogy a kölcsönös tájékoztatás érdekében hasznosnak bizonyulna-e egy új projekt. Az Európai Bizottság és az RB éppen most alakítja ki „a decentralizált együttműködés börzét” az EU-n belüli helyi és regionális önkormányzatok, illetve fejlődő országbeli partnereik közötti decentralizált együttműködést célzó intézkedések kidolgozásának megkönnyítése és összehangolása érdekében. Az együttműködési börze olyan online szolgáltatás lesz, amelynek célja, hogy a támogatókkal szembeni elvárásokat és a támogatási kérelmeket összehozza a megfelelő szándéknyilatkozatokkal vagy ajánlatokkal. Az RB-tagokat arra kérjük, hogy ezt a (2010-re várható) elektronikus eszközt használják a témához kapcsolódó bejelentések megtételére. Ez jelentősen megkönnyíti a fejlesztési együttműködésben részt vevő helyi és regionális önkormányzatok közötti információcserét, és lehetővé teszi az EU-ban és a fejlődő országokban működő önkormányzatok projektjeinek összehangolását;

19. ezzel összefüggésben a decentralizált együttműködési projektek hozzájárulhatnak a méltányos kereskedelemről származó termékek fejlesztésének támogatásához, hatástanulmányok gyűjtéséhez és a déli országok kistermelőinek megsegítéséhez;

20. rámutat arra, hogy a méltányos kereskedelem elveit követő közbeszerzés ösztönzése mellett a magánszférában is előnyös lehet a méltányos kereskedelem szabályainak megfelelő beszerzés előmozdítása. Ezért arra biztatja a helyi és regionális önkormányzatokat, hogy alakítsanak ki eszközöket a méltányos kereskedelem elveit követő beszerzésnek az üzleti szférában történő ösztönzésére. Ilyen lehet például a már létező mozgalmak – a méltányos kereskedelmet támogató „Fair Trade fővárosok”, illetve „Fair Trade városok” – mintáját követő pályázatok szervezése;

Támogatás az Európai Bizottság részéről

21. üdvözli az Európai Bizottság az iránti elkötelezettségét, hogy – tekintetbe véve a méltányos kereskedelemnek és a fenntarthatóságot garantáló magánkereskedelmi rendszereknek a fenntartható fejlődéshez való lehetséges hozzájárulását – a jövőben is támogassa az ilyen rendszereket;

22. elengedhetetlennek tartja a megfelelő egyensúlyt egyfelől a kereskedelem, a beruházások és a gazdasági növekedés iránti, a liberalizációra és globalizációra alapuló menetrend részeként megjelenő igény, másfelől a fenntartható fejlődés alapelveinek betartása, az átlátható, méltányos kereskedelmi feltételek szükségessége és aközött, hogy a gazdagabb ipari országok a kereskedelmi tárgyalások során egyértelműen ismerjék el a kevésbé fejlett országok sürgető gondjait. Számos méltányos kereskedelmi szervezet meggyőződése, hogy a kereskedelem – ha méltányos és felelős módon folyik – hatásos eszköz lehet a fenntartható fejlődésnek és a szegénység visszaszorításának támogatására. E cél eléréséhez azonban alapjaiban át kell alakítani a kereskedelempolitikát. A jelenleg uralkodó piacialapú megközelítés nem lesz képes megszüntetni a multinacionális korszak és a kistermelők tárgyalási pozíciójában mutatkozó erőkülönbségeket. Csak a szegény országok marginalizált kistermelőinek a kereskedelempolitika kialakításába történő bevonása segítheti elő a jelenlegi kereskedelmi rendszerből adódó igazságtalanságok megszüntetését;

23. örömmel veszi, hogy az Európai Bizottság elsősorban fejlesztési együttműködési eszközei révén pénzügyi támogatást nyújtott a méltányos kereskedelemnek és más fenntartható kereskedelmi tevékenységeknek. 2007 és 2008 között 19,466 millió EUR-t irányoztak elő különféle fellépésekre. Ezek többsége figyelemfelkeltő intézkedés volt az Európai Unión belül. 2008-ban és 2009-ben évi 1 millió EUR kiegészítő keretösszeget különítettek el erre a célra;

24. a méltányos kereskedelem egyes tagállamokban megfigyelhető lendületes fejlődésére való tekintettel azonban annak vizsgálatára kéri az Európai Bizottságot, hogy nem kellene-e kiegészítő eszközöket elkülöníteni az egyelőre kevésbé elkötelezett tagállamok számára;

25. támogatja az Európai Bizottság szándékát, hogy hatásvizsgálatokat és a piac átláthatóságának javítására irányuló erőfeszítéseket kezdeményezzen, és emellett nagyobb figyelmet fordítson a programok végrehajtásával, valamint a védjegyek megszerzésével kapcsolatos nehézségek értékelésére. Segítséget jelenthet az is, ha az uniós tagállamok hasonló lépéseket tesznek, például tanulmányokat finanszíroznak a méltányos kereskedelem hatásairól;

Az önkormányzatok elkötelezettsége a fejlesztéspolitika iránt

26. határozottan üdvözli annak elismerését, hogy a helyi és regionális önkormányzatok jelentős szerepet töltenek be a méltányos kereskedelmi termékekre irányuló kereskedelempolitikában. Az önkormányzatok fejlesztéspolitika melletti elkötelezettsége nem új jelenség. Számos európai régió, valamint helyi és regionális önkormányzat már hosszú évek óta méltányos kereskedelmi projekteket valósít meg fejlődő országbeli partnereivel. A partnerségek alapját az egymás iránti kölcsönös bizalom és az egymással fenntartott kapcsolatok átláthatósága kell hogy képezze. A méltányos kereskedelem jegyében kötött szerződéseknek tiszteletben kell tartaniuk az egyenlő bánásmód, a kölcsönös elismerés és az arányosság elvét;

27. ezen túlmenően megállapítja, hogy a helyi és regionális önkormányzatok a decentralizáció keretében egyre professzionálisabb módon közelítik meg a méltányos kereskedelmet. A helyi és regionális önkormányzatok értékes ismeretekkel rendelkeznek olyan területeken, melyek alapvetően fontosak a fejlődő országok, illetve a millenniumi fejlesztési célok elérése szempontjából. Ezért a méltányos kereskedelempolitika fontos szereplőinek kell tekinteni őket;

28. üdvözli, hogy az Európai Bizottság kívánatosnak tartja a méltányos kereskedelem és más hasonló, a fenntarthatóságot garantáló rendszerek nem kormányzati jellegének fenntartását EU-szerte. A központi szabályozás csak útjában állna a dinamikus magánrendszerek fejlődésének, illetve működéseknek;

29. úgy véli azonban, hogy a közbeszerzés terén az ajánlati felhívásokat illetően szükség van bizonyos jogszabályi normákra annak érdekében, hogy a méltányos kereskedelemről származó termékek forgalmazói is esélyt kapjanak a részvételre;

Tudatosítás

30. örömmel veszi, hogy fejlődik a méltányos kereskedelem, és hogy Európa települései és régiói a közbeszerzés terén egyre inkább képesek egyes ökoszociális kritériumok bevezetésére. Ennek a jelenlegi pénzügyi és gazdasági válságban még nagyobb jelentősége van. A hetvenes években, a méltányos kereskedelem kezdetekor a tisztességtelen világkereskedelmi struktúrák bírálata állt a középpontban. A méltányos kereskedelem, amely eredetileg tudatosító mozgalomnak indult, mára a forgalomnövekedés révén mindenképp kereskedelmi politikai szempontból hívja fel magára a figyelmet;

31. emlékeztet arra, hogy a tudatosítást szolgáló európai kezdeményezések decentralizált struktúráit – mint a méltányos kereskedelem fontos szereplőit – és a fogyasztóvédelmi szervezeteket szisztematikusan be kellene vonni a fejlesztéspolitikai célkitűzésekbe. Azáltal, hogy felhívjuk a figyelmet arra, hogy az egyes emberek mit tehetnek a méltányos termékek vásárlása érdekében, ösztönözni kellene azt, hogy foglalkozzanak többet az igazságtalan világkereskedelmi struktúrákkal – elsősorban az európai kereskedelem és agrárpolitika terén. A tudatosítás továbbra is jó eszköze a szegénység, az elmaradottság, a kizsákmányolás és a környezetrombolás elleni küzdelemnek;

32. elégedetten állapítja meg, hogy az Európai Unió helyi és regionális önkormányzatai az utóbbi években egyre inkább a méltányos kereskedelem és közbeszerzés polgárokhoz legközelebb álló szintjévé váltak, és alkalmasnak bizonyultak erre a szerepre. A Fair Trade városok és egyetemek emberek ezrei számára egyértelműen megkönnyítették a méltányos kereskedelemben való részvételt, és konkrét lehetőségeket teremtettek számukra arra, hogy fellépjenek ennek érdekében. Nagy-Britanniában már 2001 óta, de 2008 óta már Németországban is vannak „Fair Trade városok”. Nagy-Britannia egyébként világviszonylatban a második helyen áll, ami a méltányos kereskedelmi termékek egy főre eső fogyasztását illeti. Az EU 12 tagállamában több mint 700 Fair Trade város található, és még jóval többen jelentkeznek erre a címre;

33. felhívja a figyelmet arra, hogy – a helyi és a régiókon átnyúló sajtó, valamint mindinkább az elektronikus médiák részvételével történő – tájékoztatás és tudatosítás útján erősíteni kell a fogyasztók hatalmát. Lehetőségeket kínál a fogyasztóvédelmi szervezetekkel való együttműködés is;

34. üdvözli a *Fair Trade Advocacy Office* közelmúltbeli kezdeményezéseit, amelyek arra igyekeznek ösztönözni az EP-képviselőket, hogy a déli országok hátrányos helyzetű termelőinek és szegény munkásainak támogatása érdekében kötelezzék el magukat a méltányos kereskedelem mellett. Úgy véli, hogy az ilyen kezdeményezéseket más kormány szintekre is ki lehetne terjeszteni;

35. kiemeli, hogy a globalizáció kihívásai már régen elérték Európa településeit és régióit. Ahhoz, hogy erre helyi szinten megfelelő és jövőorientált módon lehessen reagálni, a települési, regionális és országos szereplők szélesebb körű továbbképzésére, szakmai fejlesztésére és kapcsolatépítésére van szükség. Ez a munka Európában még csak most kezdődött meg, és nagy szükség van szisztematikus kiépítésére;

Támogatás a településeknek és a régióknak

36. érdeklődéssel tekint arra, hogy például Németország 2001 óta szolgáltatóközpontot tart fenn „egy világ sok települése” számára, amely központ időközben 2 600 német településsel és gyakran ezek nemzetközi partnereivel (köztük testvérvárosokkal) is folytat együttműködést. A szolgáltatóközpont, melynek fenntartásáról a szövetségi kormány, a tartományok többsége, a legmagasabb szintű települési szervezetek és a nem kormányzati szervezetek csúcsszervezete gondoskodik, jelentősen hozzájárult a német települések méltányos kereskedelmet és ökoszociális közbeszerzést támogató fejlesztéspolitikai elkötelezettségének megerősítéséhez;

37. annak ajánlását javasolja a helyi és regionális önkormányzatoknak, hogy egyfelől szisztematikus támogatás révén erősítsék és kapcsolják hálózatba potenciáljukat annak érdekében, hogy megfelelhessenek a szegénység és a környezetrombolás leküzdésére irányuló fenntartható fejlődést érő egyre összetettebb globális kihívásoknak, másfelől határozottan könnyítsék meg a tapasztalatcserét a régi és új uniós tagállamok között. Az RB decentralizált együttműködési portálján keresztül bátorítani kell az információcserét annak érdekében, hogy a tapasztalatok megosztásával és teljesítményjelzők kidolgozásával ösztönözzék a dél- és kelet-európai országokat arra, hogy fenntartható fejlődési és az éghajlatváltozásra vonatkozó alkalmazkodási stratégiáik keretén belül kezdeményezések kidolgozásával támogassák a méltányos kereskedelmet;

38. figyelemreméltó kezdetnek tekinti a közleményben említett 19 millió eurós támogatási keretet és ennek a méltányos kereskedelem megerősítése érdekében egymillió euróval történő megemelését, utal azonban arra, hogy – tekintve egyfelől a gondok komolyságát, másfelől a meglévő lehetőségek növelésére kínáló esélyeket – a jövőben újabb eszközökre lesz szükség;

39. rámutat, hogy a helyi és regionális önkormányzatok egészen közvetlen módon is hozzájárulhatnak a méltányos kereskedelem sikeréhez, ha

- üléseiken, irodáikban és étkezdékben csak méltányos kereskedelemről származó kávé és teát szolgálnak fel,
- a városi és települési tanácsok támogatják a megfelelő kampányokat,
- a települések elismerik a méltányos kereskedelemről származó termékeket forgalmazó üzletek munkáját,
- minél több város törekszik a „Fair Trade város” cím megszerzésére;

Az európai méltányos kereskedelmi stratégia kidolgozása

40. ösztönzi, hogy a méltányos kereskedelem és az ökoszociális közbeszerzés támogatására dolgozzanak ki közös „európai méltányos kereskedelmi stratégiát a helyi és regionális önkormányzatok számára”, melyhez ökológiai és szociális kritériumoknak megfelelő cselekvési terv kapcsolódik. Ezt a stratégiát nemzeti és régióközi előkészítés után szemináriumok és konferenciák segítségével lehetne kidolgozni, melyen a politikát, az egyes államokat, a nem kormányzati szervezeteket és a magánsektort képviselő érintett és érdekelt felek vennének részt;

41. úgy véli, hogy ezt a stratégiát egyfelől egy, az RB vagy az aktuális uniós elnökség által szervezett konferencián lehetne elfogadni, másfelől Brüsszelben, az RB által életre hívott és nagy visszhangot kiváltó „Open Days” keretében lehetne bemutatni és megvitatni;

42. a pénzügyi és gazdasági válságra, valamint a fenyegető éghajlati katasztrófákra való tekintettel a szóban forgó megközelítés révén a déli országokbeli főbb szereplőkre is figyelemmel kíván lenni és be kívánja vonni őket, és ébren szeretné tartani az érdeklődést a globalizáció következményei iránt. Ehhez a méltányos kereskedelmi struktúrák megerősítése, valamint a települési és regionális szintű ökoszociális közbeszerzés jelentősége éppolyan fontos, mint a termelő országokbeli partnerekkel való fokozott kapcsolatépítés;

43. utal rá, hogy a méltányos kereskedelem és az ökoszociális közbeszerzés összességében kedvező hatásai egyelőre többnyire az úgynevezett fejlődő országokban élő kisgazdálkodók mezőgazdasági termékeire korlátozódnak. A jövőben a méltányos kereskedelmi termékek és szolgáltatások skálájának – a tapasztalatok és kritériumok átvételével és továbbfejlesztésével történő – bővítése elősegítheti a jogbiztonság megerősítését. Ösztönözni és támogatni kell a termelők és végfelhasználók közötti kapcsolat elmélyítését. A kibővített termékskálán kézműves és ipari termékek értendők valamennyi származási országból, valamint a méltányos kereskedelem elveit követő szolgáltatások nyújtása, pl. a „méltányos turizmus”. A struktúrák továbbfejlesztése elsősorban az ökoszociális kritériumok és az ILO által meghatározott minimumkövetelmények betartásának értékelését, de a szállítás és az értékesítés kérdéseit is érinti;

44. felhívja a figyelmet arra, hogy a kérdéskör tárgyalásakor eddig nem vették kellően figyelembe a fogyatékkal élők jogainak erősítéséről szóló, 2008. évi európai bizottsági irányelvet. A nemzetközi települési partnerségek tapasztalatai biztató példákul szolgálnak a fogyatékkal élők fokozott bevonására a méltányos kereskedelembe és az ökoszociális közbeszerzésbe. Ösztönzi, hogy a javasolt stratégiában, valamint a nemzeti és régióközi előkészületek során részletesen foglalkozzanak ezzel a témával;

45. tisztában van azzal, hogy a méltányos kereskedelem Európa összes kereskedelmi forgalmának kevesebb mint 1 %-át teszi ki. Az élenjáró – azaz több mint 10 %-os részesedést felmutató – országok, így Svájc, Anglia, a skandináv államok, Hollandia, Ausztria és Luxemburg példája azonban az erőfeszítések fokozására bátorítja mindenekelőtt Dél- és Kelet-Európát. A nem kormányzati szervezetek, települések és helyi gazdasági szereplők közötti gyakran kitűnő együttműködés a déli partnerekkel együtt figyelemre méltó és felelősségteljes modelleket hozott létre egész Európa számára. E modellek ösztönzést jelentenek valamennyi európai település és régió részére, melyek ezek segítségével jelentős mértékben hozzájárulhatnak a millenniumi fejlesztési célok 2015-re történő eléréséhez is.

Kelt Brüsszelben, 2010. február 10-én.

a Régiók Bizottsága elnöke
Mercedes BRESSO